

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect

Cifra proiectului: 24.80012.0807.17SE

Denumirea Proiectului: Tendințe în dezvoltarea sistemului de publicare științifică din Republica Moldova prin prisma politicilor în domeniul științei (2008-2024)

În perioada 2024–2025 a fost desfășurată o cercetare orientată spre evaluarea evoluției sistemului național de publicare științifică, în corelație cu cadrul normativ, politicile de cercetare și practicile editoriale. Demersul a vizat identificarea tendințelor majore, a vulnerabilităților și a oportunităților de dezvoltare, precum și formularea unor recomandări pentru îmbunătățirea politicilor și practicilor de publicare.

Cercetarea s-a bazat pe o abordare metodologică integrată, care a combinat analiza longitudinală a cadrului normativ din perioada 2008–2024 cu analize bibliometrice cantitative și comparative, utilizând date din Instrumentul Bibliometric Național, Web of Science și Scopus, precum și studii calitative realizate în rândul comunității științifice și al editorilor de reviste. Această abordare a permis corelarea evoluțiilor legislative cu dinamica publicării și cu percepțiile actorilor implicați.

Analiza cadrului normativ a evidențiat o dinamică accentuată a reglementărilor privind publicarea științifică, determinată de reformele instituționale și de orientarea către integrarea în Spațiul European de Cercetare. Au fost identificate progrese în promovarea accesului deschis, utilizarea indicatorilor bibliometrici și formalizarea proceselor editoriale, dar și discontinuități normative, manifestate prin modificări frecvente ale criteriilor de evaluare, lipsa unei standardizări coerente a normelor de citare și aplicarea neuniformă a cerințelor editoriale.

Analizele bibliometrice au arătat o creștere a volumului publicațiilor raportate în bazele de date naționale, concomitent cu o vizibilitate internațională selectivă și diferențiată disciplinar. Domeniile științelor exacte, ingineresti și biomedicale sunt mai bine reprezentate în bazele de date internaționale, în timp ce domeniile socio-umane rămân preponderent vizibile prin canale naționale. Aceste rezultate subliniază necesitatea utilizării complementare a bazelor de date naționale și internaționale în evaluarea cercetării.

Analiza corelațională a evidențiat influența politicilor de evaluare asupra comportamentelor de publicare, inclusiv efecte neintenționate precum accentuarea abordărilor cantitative ale performanței și creșterea ponderii materialelor de conferință. De asemenea, analiza infrastructurii editoriale digitale a scos în evidență deficiențe privind transparența, interoperabilitatea tehnică și respectarea standardelor etice, cu impact asupra vizibilității internaționale a publicațiilor.

Dimensiunea etică a publicării a fost abordată distinct, fiind evidențiate vulnerabilități legate de lipsa unor ghiduri clare și a mecanismelor de monitorizare. În acest context, au fost elaborate lucrări științifico-metodice bazate pe traducerea și adaptarea documentelor Comitetului pentru Etica Publicării (COPE), precum și un ghid metodologic dedicat publicării științifice, cu rol formativ pentru cercetători și editori.

Rezultatele proiectului au fost diseminate prin comunicări științifice, publicații, ateliere și seminare tematice, precum și printr-o pagină web dedicată proiectului, beneficiind de colaborări naționale și internaționale. În ansamblu, proiectul oferă o evaluare integrată a sistemului de publicare științifică din Republica Moldova și constituie o bază pentru revizuirea cadrului normativ, îmbunătățirea politicilor de evaluare și consolidarea calității, vizibilității și integrității cercetării științifice.

Project code: 24.80012.0807.17SE

Project title: Trends in the development of the scientific publishing system in the Republic of Moldova through the lens of science policies (200-2024)

During the period 2024–2025, a research study was conducted to assess the evolution of the national scientific publishing system in correlation with the regulatory framework, research policies, and editorial practices. The study aimed to identify major trends, vulnerabilities, and development opportunities, as well as to formulate recommendations for improving publishing policies and practices.

The research was based on an integrated methodological approach, combining a longitudinal analysis of the regulatory framework for the period 2008–2024 with quantitative and comparative bibliometric analyses, using data from the National Bibliometric Instrument, Web of Science, and Scopus, as well as qualitative studies conducted among the scientific community and journal editors. This approach enabled the correlation of legislative developments with publishing dynamics and the perceptions of key stakeholders.

The analysis of the regulatory framework revealed a highly dynamic evolution of regulations governing scientific publishing, driven by institutional reforms and the orientation toward integration into the European Research Area. Progress was identified in the promotion of open access, the use of bibliometric indicators, and the formalization of editorial processes. At the same time, normative discontinuities were observed, reflected in frequent changes to evaluation criteria, the lack of coherent standardization of citation norms, and the uneven application of editorial requirements.

Bibliometric analyses showed an increase in the volume of publications reported in national databases, alongside selective international visibility and discipline-specific differences. The fields of exact, engineering, and biomedical sciences are better represented in international databases, while the social sciences and humanities remain predominantly visible through national channels. These findings highlight the need for the complementary use of national and international databases in research evaluation.

The correlational analysis demonstrated the influence of evaluation policies on publishing behavior, including unintended effects such as the emphasis on quantitative performance measures and the growing share of conference materials. In addition, the analysis of the digital editorial infrastructure revealed shortcomings related to transparency, technical interoperability, and compliance with ethical standards, with a direct impact on the international visibility of publications.

The ethical dimension of scientific publishing was addressed as a distinct component, revealing vulnerabilities related to the absence of clear ethical guidelines and monitoring mechanisms. In this context, scientific and methodological publications were developed based on the translation and adaptation of documents issued by the Committee on Publication Ethics (COPE), along with a methodological guide on scientific publishing, intended to support researchers and editors in applying international standards.

The project results were disseminated through scientific communications, publications, thematic workshops and seminars, as well as through a dedicated project website, supported by national and international collaborations. Overall, the project provides an integrated assessment of the scientific publishing system in the Republic of Moldova and serves as a foundation for revising the regulatory framework, improving research evaluation policies, and strengthening the quality, visibility, and integrity of scientific research.

Conducătorul de proiect TURCAN Nelly

Data: **28 ianuarie 2026**

LȘ